Odezwa

do ludności wiejskiej w Generalnym Gubernatorstwie

Żniwa tegoroczne rozpoczęły się. Zbiory w tym roku zapowiadają się o wiele lepiej, aniżeli ubiegłego lata. Pocieszający ten stan rzeczy mamy do zawdzięczenia Wam oraz Waszej pracy, którzyście w pocie czoła, od wczesnego ranka aż do zmierzchu uprawiali swoje pola.

Wyrażam niniejszym ludności wiejskiej moje pełne uznanie za to, że idąc za wskazaniami Rządu, oddała tym samym wielką przysługę sobie samej, a w jeszcze większym stopniu mieszkańcom miast.

Nieodłącznym zjawiskiem gospodarki wojennej jest, iż w interesie sprawiedliwego podziału wyprodukowanych na obszarze Generalnego Gubernatorstwa środków żywności, trzeba było oddawać całe uzyskane zbiory zboża chlebowego oraz pastewnego, wyjąwszy tę ilość, jaka jest niezbędnie potrzebna do utrzymania własnego gospodarstwa.

Większość ludności wiejskiej zrozumiała konieczność tego obowiązku i wypełniła go w zupełności. Niewielka tylko część, wykorzystując trudne położenie ludności miejskiej, ciężko zawiniła, krzywdząc ogół uprawianiem handlu pokątnego oraz cenami lichwiarskimi.

Wobec bardzo ograniczonej ilości środków żywności wszelką lichwę i handel pokątny należy potępić oraz w interesie ogółu ludności, jako też celem zapewnienia jej wyżywienia nakładać na winowajców jak najostrzejsze kary.

Kto w przyszłości nie wypełni sumiennie swego obowiązku kontyngentowego, kto uprawiał będzie handel pokątny lub sprzedawał po lichwiarskich cenach zboże chlebowe i pastewne, owoce, bydło lub mięso, oraz inne, podlegające racjonalnej gospodarce środki żywności, traci swe prawo do ochrony ze strony Rzeszy Niemieckiej. Poza utratą całego majątku szkodnikowi takiemu grozi surowa kara.

Dzięki armii niemieckiej czyhający u granic Generalnego Gubernatorstwa wróg bolszewicki został odpędzony daleko na wschód. Tym samym z tej strony nie zagraża już nic Waszej egzystencji. Chodzi teraz tylko o to, by wytężyć wszystkie siły, ażeby w jak najkrótszym czasie odbudować gospodarkę Generalnego Gubernatorstwa, a tym samym stworzyć znowu zdrowe podstawy życiowe dla całej ludności. Pierwszym nieodzownym warunkiem odbudowy gospodarki jest wystarczające zaopatrywanie kraju w środki żywności. Wskutek ciągłego ulepszania metod uprawy, produkcja rolnicza winna wzrastać z roku na rok. Przecież stały rozwój gospodarki leży zarówno w interesie wieśniaka, jak i ludności miejskiej.

Celem umożliwienia sprawiedliwego podziału najważniejszych artykułów żywności, należy z nowych żniw, niezależnie od już zarządzonej dostawy bydła, mleka, jaj itd. dostarczyć przede wszystkim

nasiona oleiste (rzepak, rzepik, konopie, mak, siemię lniane), jako też

zboże chlebowe (żyto i pszenica) oraz

zboże pastewne (owies i jęczmień)

i to co najmniej w wyznaczonej ilości do urzędowych punktów zbiorczych. Tak samo należy odstawić całkowity zbiór

lnu i konopi (w stanie surowym — z nasieniem i bez nasienia — lub obrobionym) oraz

wełny.

W szczególności zarządzam co następuje:

1. Nasiona oleiste

Cały zbiór nasion oleistych (rzepak, rzepik, siemię lniane, mak, konopie) należy odstawić **natychmiast** po omłocie po cenach urzędowo ustalonych do wyznaczonych z urzędu punktów zbiorczych lub do następujących olejarni:

1) Olejarnia **Woyton**, Warszawa-Praga, ul. Radzymińska 122,
2) Firma Kirchmayer i Marczewski, Warszawa,
3) Firma Kantoriaja, Opatów,
4) Olejarnia Przeworsk,
5) Olejarnia Jasło.

Dostawca otrzymuje jako **premię**

za każde 100 kg nasion oleistych

3 kg oleju lub tłuszczu jadalnego,
oraz 30 kg makuchów/śrutu makuchowego.

Omłot winien być przeprowadzony jak najrychlej.

Wszystkim innym olejarniom zabrania się najsurowiej przeróbki nasion oleistych, nawet w drodze wymiany. W razie wykroczenia nastąpi konfiskata względnie unieruchomienie odnośnych olejarni, jak również konfiskata przyjętych do obróbki nasion oleistych oraz uzyskanych z nich przetworów.

2. Zboże

Celem zapewnienia wyżywienia całej ludności, żyjącej w Generalnym Gubernatorstwie, koniecznym jest w nadchodzącym roku gospodarczym

całkowite oddanie zboża chlebowego

z wyjątkiem tych ilości, które przeznaczone są na użytek własny, do siewu i na deputaty.

To samo odnosi się do zboża pastewnego i roślin strączkowych.

W ten sposób tylko wszyscy pracujący będą mieli możność zakupywania w ciągu całego roku niezbędnych do życia ilości chleba i mąki po stałych cenach, nie ulegających wahaniom. Na każdą gminę zostanie wyznaczony, odpowiadający jej powierzchni uprawnej

kontyngent

żyta, pszenicy, owsa i jęczmienia. **Rozpoczęcie dostawy winno nastąpić natychmiast.**

Gospodarstwa wytwórcze obowiązane są dostarczyć ponad ewentualnie ustalony minimalny kontyngent

wszystko zboże, oraz wszystkie rośliny strączkowe, o ile nie są one w granicach stawek, w tym kierunku dopuszczalnych, potrzebne we własnym gospodarstwie rolnym celem wyżywienia ludzi, jako deputaty lub celem zasiewu, oraz dla wyżywienia zwierząt należących do gospodarstwa.

Dostarczenie wymienionych produktów nastąpić może jedynie do rąk osób oraz przedsiębiorstw, dopuszczonych przez wydział wyżywienia i rolnictwa przy Urzędzie Szefa Okręgowego do skupywania tych produktów u wytwórcy.

Producentowi wypłaca się w zamian za to w placówce dostawy urzędowo ustaloną cenę.

Oprócz tej należności otrzymuje on urzędowe zaświadczenie dostawy, które może być wystawione wyłącznie przez dopuszczoną placówkę lub przez młyn handlowy.

Każdą dostawę wspomnianych produktów winien nabywca potwierdzić przez wystawienie poświadczenia dostawy, którą wręcza producentowi. Ten winien poświadczenie to przechować.

Poczyniono starania, by **w szerszym zakresie wytwarzać znowu potrzebne dla ludności wiejskiej artykuły pierwszej potrzeby, oraz umożliwić ludności wiejskiej stały zakup tych artykułów.**

Ażeby zapewnić z góry pewien udział w tych towarach producentowi, dokonującemu dostawy, postawiono do dyspozycji jako **premię za natychmiastową dostawę** wielkie ilości **towarów włókienniczych, nafty** oraz **wódki,** które po korzystnych cenach wydawane będą producentom przez punkty zbiorcze oraz kupców. **Tak więc każdy producent zyskuje przy dostawie prawo do zakupu takich towarów w wysokości 25% wartości dostarczonego przez niego zboża chlebowego i pastewnego.** Gospodarstwa o obszarze powyżej 50 ha są obowiązane z pośród towarów, które przyznano im jako premię, co najmniej 75% odstąpić na rzecz zatrudnionych u nich robotników rolnych.

Nad prawidłowym dostarczeniem towarów, przeznaczonych dla ludności wiejskiej, czuwać będą odnośne urzędy nadzorcze.

Celem pokrycia własnego zapotrzebowania otrzymuje każda osoba zaspakajająca swoje potrzeby z własnego gospodarstwa

kartę mlewną

uprawniającą ją do przeróbki swego zboża chlebowego **w dopuszczonym dla danej wsi młynie, dokonującym przemiału za zapłatą oraz w drodze wymiany.** Zboże pastewne wolno śrutować tylko w tym samym młynie. Kartę mlewną należy mieć przy sobie zarówno w drodze do młyna jak i z młyna. Zakazana jest przeróbka zboża chlebowego we własnych młynach gospodarskich lub na żarnach, jak również w młynach niedopuszczonych, a w szczególności unieruchomionych.

Ze zboża, zwolnionego na podstawie karty mlewnej celem przemiału dla użytku własnego, należy dostarczyć z góry 20% do młyna, dokonującego przemiału za zapłatą lub w drodze wymiany. Za prawidłowe wykonanie tego zarządzenia odpowiedzialny jest młynarz.

W razie nieprzestrzegania niniejszych postanowień zastosowany będzie omłot przymusowy oraz konfiskata.

3. Len, konopie, wełna

Producenci lnu i konopi są obowiązani celem zebrania oraz ujęcia tych produktów dostarczyć wszystek zebrany len (słomę lnianą i konopną bez nasienia oraz z nasieniem, jak również towar zroszony, zmiędlony lub wyczesany) do spółdzielni powiatowych lub do innych wskazanych przez nie spółdzielni lub do wyznaczonych przez nie osób, dokonujących skupu.

Ceny ustalone zostały według klas jakości. Cenniki wyłożone są w spółdzielniach powiatowych lub w innych oddziałach, gdzie można je przeglądać.

Producent, dostarczający len lub konopie w stanie surowym lub obrobionym otrzymuje jako

premię

co najmniej 25% równowartości w gotowych towarach włókienniczych.

Kto dokonuje dostawy lub sprzedaży innym, aniżeli wyznaczonym placówkom, podlega karze, a poza tym nie ma prawa do otrzymywania w zamian towarów włókienniczych.

Celem zaspokojenia zapotrzebowania ludności na wyroby wełniane konieczne jest dostarczenie również wszystkiej wełny z owiec, hodowanych w Generalnym Gubernatorstwie, do spółdzielni powiatowych lub do innych przez nie wskazanych spółdzielni, lub do wyznaczonych przez nie osób, dokonujących skupu.

Zapłata za dostarczoną wełnę odbywa się jak dotychczas.

Dostawca otrzymuje poświadczenie, stwierdzające wagę w kilogramach oraz gatunek dostarczonej przez niego wełny. Oprócz zapłaty w gotówce otrzymuje on poświadczenie, uprawniające do nabycia wyrobów włókienniczych w wysokości okrągło 60% wartości pieniężnej dostarczonej wełny. Hodowcy, posiadający mniej aniżeli 50 owiec, otrzymują ponad to jeszcze dodatkowo zwrot 25% wełny nieodtłuszczonej.

Wykonanie niniejszego zarządzenia podlega jak najostrzejszej kontroli.

W interesie ogółu ludności leży, aby zarówno włościanie jak i robotnicy rolni przestrzegali we wszystkich szczegółach postanowień niniejszego zarządzenia.

Kraków, w lipcu 1941 r.

Generalny Gubernator

podp. **Frank**